

Vergaderjaar 2004–2005

29 768

Medezeggenschap primair onderwijs en voortgezet onderwijs

Nr. 3

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 2 februari 2005

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap¹ heeft op 16 november 2004 overleg gevoerd met minister Van der Hoeven en staatssecretaris Rutte van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over **de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, d.d. 13 september 2004, inzake medezeggenschap primair onderwijs (29 768, nr. 1)**.

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

De heer **Eski** (CDA) vindt de medezeggenschap een belangrijk instrument voor de ouders, het personeel, de leerlingen en deelnemers, en de schoolbesturen om samen vorm te geven aan het onderwijsproces. Scholen zijn geen leerfabrieken en niet te vergelijken met bedrijven. De CDA-fractie staat achter het uitgangspunt van het waarborgen van de gezamenlijke medezeggenschap in een wettelijk kader en is geen voorstander van een gedeelde medezeggenschap voor het personeel en ouders in het primair onderwijs. Dat geldt ook voor het keuzemodel tussen de gedeelde en ongedeelde vormen van medezeggenschap. Aan welke zaken denkt de minister bij het aparte overleg over de arbeidsomstandigheden? De behoefte aan flexibiliteit mag niet leiden tot onduidelijkheid over de aard der bevoegdheden van de verschillende partijen. Leidt het voornemen van een decentrale vaststelling van het medezeggenschapstatuut niet tot extra overleg en meer regels? Zijn de ouders gelijkwaardig in juridische kennis aan de schoolbesturen? Wat gebeurt er als een MR de statuten wil wijzigen of opzeggen? Hoe kan de minister de uitvoering van de toekenning van faciliteiten aan de MR's afdwingen, die in de statuten wordt vastgelegd? Hij vraagt om een toelichting op de voorgenomen geschillenregeling, met name over de waarborgen voor het medezeggenschaprecht van de ouders. De CDA-fractie is blij met de lijn van de ongedeelde medezeggenschap in het voortgezet onderwijs en onderschrijft de consensus over de onwenselijkheid van het keuzemodel tussen de WOR en WMS. De decentralisatie van de arbeidsvoorwaarden en de omvang van het schoolbestuur hoeven niet tot een ander model te leiden. Kleinschaligheid, betrokkenheid van alle geleidingen en het tegengaan van de anonimiteit

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), Kalsbeek (PvdA), Cornielje (VVD), voorzitter, Lambrechts (D66), Hamer (PvdA), Van Bommel (SP), Vendrik (GroenLinks), Mosterd (CDA), Blok (VVD), Balemans (VVD), Slob (ChristenUnie), Vergeer (SP), Tichelaar (PvdA), Joldersma (CDA), Jan de Vries (CDA), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Eski (CDA), Eijssink (PvdA), Leerdam (PvdA), ondervoorzitter, Van Miltenburg (VVD), Kraneveldt (LPF), Hermans (LPF), Van Dam (PvdA), Visser (VVD), Azough (GroenLinks), Roefs (PvdA). Plv. leden: Ferrier (CDA), Verbeet (PvdA), Rijpstra (VVD), Bakker (D66), Bussemaker (PvdA), Tonkens (GroenLinks), Jonker (CDA), Hirsi Ali (VVD), Örgü (VVD), Van der Vlies (SGP), Kant (SP), Dijksma (PvdA), Hessels (CDA), Sterk (CDA), Atsma (CDA), Van Bochove (CDA), Van Hijum (CDA), Arib (PvdA), Stuurman (PvdA), De Krom (VVD), Varela (LPF), Nawijn (LPF), Adelmund (PvdA), Aptroot (VVD), Halsema (GroenLinks), Kruijssen (PvdA).

zijn van groot belang. Hij vraagt of dezelfde keuzes niet voor de BVE-instellingen relevant zijn. Hoe ziet de staatssecretaris de gevolgen van het samengaan van het VMBO en MBO, zoals dat in Amsterdam gebeurt? Hoe zijn de ervaringen met de gedeelde medezeggenschap elders? Zal de staatssecretaris zijn standpunt over de gedeelde medezeggenschap in de BVE herzien, ook omdat de WOR zal worden vervangen?

Mevrouw **Kraneveldt** (LPF) haalt twee citaten van de heer De Vries uit het blad CV-Open aan, waarin hij beweert dat vroeger ieder schoolbestuur slechts uit ouders bestond terwijl deze nu uit de besturen zijn verbannen. Ouders mogen meepraten in medezeggenschapsraden en steeds meer bovenschoolse schoolbesturen bestaan uit professionele toezichthouders. Dat is de kern van de problematiek van de medezeggenschap. Wat vindt de minister hiervan? Als de ouders bij de zeggenschap veelal een marginale rol spelen, is het zaak hun medezeggenschap goed te regelen. De ouders staan voorop, daarna volgen het personeel, de schoolleiding en het schoolbestuur. Zij stemt in grote lijnen in met de voorstellen van de minister. Met het veld is volop overleg geweest. Er komt een WMS voor de beide sectoren, een goede zaak. Ook is het goed dat de medezeggenschap ongedeeld blijft. Zij sluit zich aan bij de vraag van de heer Eski over het overleg over de arbeidsvoorwaarden die met de kwaliteit en de lesuitval te maken hebben, waarbij de ouders minstens het adviesrecht moeten hebben. De scholen krijgen meer vrijheid de medezeggenschap vorm te geven en dat klinkt sympathiek. Wellicht heeft de minister te veel naar de bestuurdersorganisaties geluisterd. Hoe vult de minister die vrijheid in? Zij verwacht dat voldoende waarborgen in de verdere uitwerking zullen zitten, zodat de stem van de ouders goed wordt gehoord. Helaas is er geen geld voor het versterken van de informatievoorziening en faciliteiten voor de ouders en het personeel. Zij vraagt om een aangescherpte informatiebepaling in de WMS. In de lumpsumsystematiek moet de medezeggenschap in toenemende mate verantwoording afleggen over het eigen functioneren en daarvoor zijn in het statuut goede afspraken noodzakelijk, inclusief adequate faciliteiten. Zij pleit voor een landelijke geschillencommissie waarin alle denominaties zijn vertegenwoordigd. Hoeveel geschillen worden momenteel behandeld en wat is de aard ervan?

Mevrouw **Roefs** (PvdA) dankt de expertgroep voor het heldere rapport en onderschrijft de genoemde criteria om tot de nieuwe wet te komen: een gezamenlijke medezeggenschap, een zelfstandige vorm voor het personeel bij de arbeidsvoorwaarden en voor de ouders bij de vrijwillige ouderbijdrage, meer flexibiliteit in de structuur van de medezeggenschap, een betere informatievoorziening en faciliteiten, een geschillencommissie en het invoeren van een redelijkheidstoets. Zij is het eens met de vrijheid van de school bij het invullen van de medezeggenschap. Klopt het dat de minister eerst voorstander van het keuzemodel was en nu kiest voor de WMS? De PvdA vindt dat de regelgeving moet verminderen. De autonomie van de scholen en de medezeggenschap van de ouders en professionals moet men vergroten, nog meer dan nu is voorgesteld. Zij is in principe voorstander van het keuzemodel, vooral vanwege de decentralisering. De bevoegdheden van beide partijen moeten goed zijn geregeld in de modellen. Ook de expertgroep pleit daar voor. Het keuzemodel in het primaire en voortgezette onderwijs is een randvoorwaarde voor het goed invoeren en functioneren van de lumpsum, al is de WMS voor het primaire onderwijs wellicht te prefereren vanwege de kleinschaligheid. Kan de minister daarvoor meer argumenten geven? In het plan is te weinig aandacht besteed aan de invoering van de lumpsum in samenhang met de nieuwe WMS. Hoe kleedt de minister het wetgevingstraject verder in? De expertgroep benadrukt dat een integrale overname van het rapport op een groot draagvlak kan rekenen. Waarom heeft de minister

het advies voor een geschillencommissie niet overgenomen? Hoe regelt de minister de faciliteiten? Hoe rijmt zij het vastleggen van de WMS als enige mogelijkheid met de ook voorgestelde flexibilisering? Wat is er gebeurd tussen de eerste en tweede brief daarover? Met wie is het overleg gevoerd en welke argumenten voor de WMS zijn daarin genoemd? De minister heeft gedurende het proces de medezeggenschap meer naar zich toegetrokken terwijl de vorm ervan vooral in de schoolorganisatie moet worden bepaald.

Mevrouw **Vergeer** (SP) vraagt zich af waarom de MR's momenteel niet goed functioneren, met name waarom het moeilijk is er kandidaten voor te vinden. Dat komt omdat de managersfuncties en de organisatiestructuur niet de primaire onderwijstaken zijn waarvoor ook geen opleiding bestaat. Vaak ontbreekt de financiële deskundigheid en daarvoor is bijscholing noodzakelijk. Bij de verkiezingen op de scholen is sprake van een lage opkomst, zodat er een zwakke democratische legitimatie is en weinig draagvlak bij de collega's. Deze punten zijn belangrijk voor een betere wet. De invoering van de lumpsum maakt de medezeggenschap des te belangrijker, met name goede bevoegdheden en het juiste kader van de overheid. Het schoolbestuur krijgt meer autonomie terwijl het personeel vogelvrij is, waardoor het MR er een moeilijke taak bij krijgt om het tij te keren. Het MR moet instemmingsrecht op de besteding van het budget krijgen, op onderwijsinhoudelijke zaken en het personeelsbeleid. Nu wordt het personeel helaas medeverantwoordelijk voor het aanstellen van onbevoegden en klassenassistenten in plaats van leerkrachten. Hoe meer wettelijke kwaliteitseisen zijn geregeld des te meer steun ontstaat er voor de medezeggenschapsraad. Hoe denkt de minister daarover? Voor de informatievoorziening aan de medezeggenschapsraad zijn duidelijke regels en rechten nodig, evenals de nodige uren voor de deskundigheidsbevordering. De minister moet er ook middelen uit het schoolbudget voor uittrekken. De MR moet de achterban raadplegen, bijvoorbeeld bij de allocatie van middelen, een keer per jaar. Het is geen goed idee de leden van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad niet uit de MR's te laten komen. De GMR moet worden gekozen uit de School MR. Inderdaad is de school geen bedrijf. Daarom is de SP tegen de WOR, in het primaire en voortgezette onderwijs en in de BVE-sector. De schaalgrootte is niet doorslaggevend. Het onderwijs moet de inhoud en de arbeidsvoorwaarden aan elkaar blijven koppelen. Wat denkt de minister daarvan? De SP is voorstander van een geschillencommissie. Zij steunt het voorstel over het instemmingsrecht van de ouders bij de ouderbijdrage en het boekenpakket, en heeft eerder de nodige voorstellen gedaan voor een inkomensafhankelijk ouderbijdrage. De bijdrage moet rechtvaardig onder de ouders worden verdeeld en het boekenpakket zou fiscaal kunnen worden bekostigd, naar draagkracht. De voorstelde flexibiliteit is niet in het voordeel van de ouders, de leerkrachten en leerlingen vanwege de ongelijkheid in de bevoegdheden van de MR tussen de verschillende scholen. De minister streeft op termijn naar een marktconforme medezeggenschap in het VO. Wat bedoelt zij daarmee?

Mevrouw **Azough** (GroenLinks) vindt de medezeggenschap essentieel, zeker nu de ouders steeds minder in de schoolbesturen een rol spelen. Er is een informatieachterstand bij het personeel en de ouders. De betrokkenheid moet worden gestimuleerd en de kwaliteit van de besluitvorming verbeterd, de regeling moet helder en eenduidig zijn. De oplossing is de combinatie van de twee systemen, een gezamenlijke medezeggenschap en een regeling voor zaken die de deelbelangen raken. De WMS steunt zij, omdat er meer macht voor het personeel ontstaat en men de school als gemeenschap benadert. Toch voldoet de flexibilisering in paragraaf C van de brief niet aan de helderheid en eenduidigheid. Het ondergraaft ook het advies van de expertgroep. Zij pleit voor de invoering van een geschillen-

commissie. Hoe denkt de minister over de reactie vanuit de bestuursorganisaties? Ook vraagt zij verduidelijking over wat er gaat gebeuren met het VO. Ook de ouders die geen deel uitmaken van de medezeggenschapsraad moeten jaarlijks in een collectief gesprek worden betrokken.

Mevrouw **Lambrechts** (D66) wijst op de eerdere uitvoerige discussies over dit onderwerp. Het beste van de twee systemen is nu gekozen. Deze minister heeft meer oog voor de behoefte van de ouders en het personeel dan de vorige. De expertgroep heeft een goed advies afgegeven. Hoever gaat de flexibiliteit? De mogelijkheid om alle onderwerpen in de aparte raden te behandelen gaat te ver in verband met het gezamenlijk overleg. Waarom kiest de minister ervoor? Ook zij is voorstander van een geschillencommissie met een onafhankelijke positionering en financiering. Is voor de faciliteitenregeling voor de ouders niets geregeld? Geeft dat niet scheve verhoudingen vanwege de bekostiging van de deelname van het personeel? Zij is geen voorstander van de onafhankelijkheid van de leden van de GMR. Wat zijn de overwegingen van de minister daarover? Bij het voortgezet onderwijs steunt zij de minister, maar de medezeggenschap bij de BVE is helaas een lappendeken. De BVE moet aansluiting zoeken bij het hoger onderwijs, hopelijk met een keuzemogelijkheid, of bij het basis- en voortgezet onderwijs. Ook de BVE moet de keuze krijgen tussen de WMS of de WOR.

De heer **Balemans** (VVD) is blij dat de minister met het veld heeft overlegd, de expertgroep heeft een gedegen advies uitgebracht. Toch twijfelt hij nog over de WMS. Hoever gaat de verruiming? Waarom is niet voor het keuzemodel bij de BVE gekozen, met name gelet op de positie van de Universiteit van Twente die is teruggekomen van de WOR? Over de geschillencommissie zegt de minister niet veel. Nu is de onafhankelijkheid niet gegarandeerd, zodat een landelijke commissie op zijn plaats is. Waarom heeft de minister dit advies niet overgenomen? De invulling van de WMS is nog niet concreet, evenals die van de nieuwe WOR, zodat zijn keuze voor een model lastig is. Zijn oordeel zal volgen als de concrete wetsvoorstellen klaar zijn.

Het antwoord van de bewindslieden

De **minister** gaat in op de procedure. Een regeling moet een groot draagvlak hebben en werkbaar in het veld zijn. De school mag zo veel mogelijk zelf bepalen hoe men de medezeggenschap wil inrichten. Vandaag gaat het om de hoofdlijnen, daarna komt de uitwerkingsnotitie en dan de wet. Als alles naar verwachting loopt, is de wet in het voorjaar 2006 in de Kamer. De discussie is in 1997 begonnen, waarna is gepoogd te komen tot verbeteringen en overeenstemming. Ook voor de medezeggenschap in het voortgezet onderwijs is nu gekozen voor de WMS. De richting is nu duidelijker: het opstellen van een wettelijk kader, de WMS, het waarborgen van de medezeggenschap van de ouders, een aparte medezeggenschap van het personeel over de arbeidsvoorwaardenvorming en ruimte voor de nodige flexibiliteit. Zij heeft gesproken met de ouderorganisaties, alle personeelsorganisaties, de organisaties van de besturen, de werkgevers bij de voortgezet onderwijs en de schoolleiderorganisaties. Zij pleit ervoor de vier peilers van het nieuwe beleid in stand te houden. Het advies van de expertgroep is grotendeels overgenomen, behalve de extra faciliteiten voor de ouders en leerlingen. Voor het primaire onderwijs is ervoor gekozen de deelbelangen ook afzonderlijk te regelen. De WMS biedt de ruimte keuzes te maken in de uitwerking van de medezeggenschap op school. In het BO en VO stelt zij geen keuzemodel voor. Alle organisaties gaven aan geen voorstander te zijn van het keuzemodel. Het voortgezet onderwijs bevindt zich in een andere fase dan het basis onderwijs, waardoor zij in beginsel koos voor het keuzemodel. Op lange termijn

zal de discussie over de invoering van de WOR worden gevoerd, maar voorlopig houdt zij vast aan een gezamenlijke medezeggenschap van ouders en personeel. De WOR is een regeling uit de markt en op die manier moet men de passage over de marktconforme medezeggenschap lezen: de school moet efficiënt en effectief worden georganiseerd. Het «hoe» van de medezeggenschap kan aan de school zelf worden overgelaten met een aantal randvoorwaarden. De bevoegdheden van de ouders en het personeel blijven in de WMS verankerd, op diverse onderwerpen is sprake van een grotere invloed dan op dit moment bestaat, bijvoorbeeld het instemmingsrecht van ouders over de ouderbijdrage. Ook bij de aanpassing van de schooltijden krijgen de ouders instemmingsrecht, met het personeel. Dat geldt ook voor de tussenschoolse opvang. Daarnaast zal zij voorstellen de ouders en leerlingen instemmingsrecht te geven bij het transparant maken van de schoolkosten. Het personeel krijgt een eigen overleg met de werkgever ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, waarbij het adviesrecht van de ouders komt te vervallen. Wel worden de gevolgen van de afspraken daarover voor de leerlingen en ouders voorgelegd aan hen voor advies. Het gaat vooral om arbeidsvoorwaardelijke aangelegenheden, nascholingsfaciliteiten, werkoverleg en personeelsbeoordeling. De manier van uitwerking van dit soort zaken is onderwerp van het uitwerkingsoverleg. De Kamer heeft een motie aangenomen over de rol van de ouders in het schoolbestuur, en de minister kan de besturen niet verplichten maar wel stimuleren de betrokkenheid te versterken. De schoolbesturen vallen onder de reguliere verenigingsregels, wel krijgen de ouders steeds meer hun plek in het lokale schoolbestuur. Dat is echter aan de besturen zelf. Een goed contact tussen de MR en achterban is belangrijk, maar een raadpleging zal zij niet wettelijk voorschrijven. De administratieve lastendruk is groot genoeg. De flexibiliteit in het vormgeven van de medezeggenschap wil zij aanvullen met ruimte voor diversiteit in het regelen hoe en waar de bevoegdheden worden uitgeoefend. Het medezeggenschapsstatuut geldt pas als tweederde van de partners instemt. De nieuwe WMS biedt daarvoor een duidelijk kader. De huidige verdeling in de bevoegdheden blijft ongewijzigd, al kan de structuur op een eigentijdse wijze worden vormgegeven. Zij aarzelt nog over het in de wet vastleggen van de zaken, die apart of gezamenlijk overleg vereisen. De geboden ruimte moet men immers niet inperken. Alle betrokkenen moeten voldoende invloed kunnen uitoefenen om tot afspraken te komen. Daarom ziet zij een blijvende scholende en voorlichtende rol weggelegd voor de landelijke ouder- en personeelsvakorganisaties. Daarover heeft zij nog geen definitief standpunt bepaald. Zij is het met de commissie eens tot een gezamenlijke medezeggenschap te komen en zal die boodschap van de Kamer meenemen in de uitwerkingsnotitie. De leden van de (g)MR zijn niet onafhankelijk, de eis is namelijk dat het personeel van de school is of een ouder. Dit is een onderdeel van de invoering van de lumpsum. In het medezeggenschapsstatuut moeten goede afspraken worden gemaakt over de faciliteiten voor de ouders. Eerst is inzicht nodig over de inzet van de huidige beschikbare middelen en het efficiënter inzetten ervan. Daarvoor is nog tijd tot de invoering in 2007. Op dit punt komt zij nader terug. Voor de invoering van de lumpsum zijn extra medezeggenschapsfaciliteiten beschikbaar, maar over de omvang voor de ondersteuning van ouders en personeel in MR van die middelen kan zij nu nog niets zeggen. Daarnaast zal in het medezeggenschapsstatuut kunnen worden vastgelegd op welke wijze het bestuur faciliteiten beschikbaar stelt voor de ouders in de (g)MR. De Kamer is voor één landelijke geschillencommissie, waarover zij nog niets heeft gezegd. Het is onderdeel van het uitwerkingsoverleg. Zij heeft geen gegevens over de omvang en aard van de huidige geschillen voor handen, wel is het duidelijk dat de commissie of commissies onafhankelijk behoren te zijn. De regeling moet vooral werkbaar zijn in het veld, ook qua financiering. Het belang van een informatierecht onderschrijft zij, dat betekent ook dat men de informatieplicht aan de

medezeggenschapsorganen moet versterken. Dit element moet volledig in de nieuwe WMS tot zijn recht komen. De lumpsum wordt ingevoerd per 1 augustus 2006 en de WMS op 1 januari 2007. Bij het wetsvoorstel van de lumpsum is echter voorzien in de noodzakelijke wijzigingen van de WMO voor een adequate medezeggenschap. Vanuit het uitwerkingsoverleg vindt regelmatig overleg plaats met een klankbordgroep van de scholen. In februari a.s. zal de uitkomst van het overleg duidelijk zijn. Kort daarop krijgt de Kamer een uitwerkingsnotitie waarna als alles meezit het wetsvoorstel in het voorjaar van 2006 wordt aangeboden.

De **staatssecretaris** gaat in op het punt van de medezeggenschap in de BVE-sector. Er zijn twee redenen voor de nu voorgestelde inrichting: de onderwijsraad en inspectie constateerden dat de leerlingen in het BVE een zwakke inspraakpositie hebben, en de decentralisatie van de arbeidsvoorwaarden vond er snel zijn beslag. In het wetsvoorstel krijgen de leerlingen instemmingsrecht op veel terreinen, zoals huisvesting, de veranderingen in het systeem van de kwaliteitszorg en de vrijwillige bijdrage. De BVE-sector heeft de keuze voor de andere vorm van medezeggenschap gemaakt dan in het basis of voortgezet onderwijs, om de positie van deelnemers op de RCO's te versterken, is er voor gekozen ze een aparte en herkenbare medezeggenschap te geven. De docenten zijn tegen het WOK-model omdat ze dan niet meer over de inhoud van het werk kunnen meepraten; dat is slechts gedeeltelijk waar: ook in de ondernemingsraden bestaat de mogelijkheid mee te praten over de inhoud van het onderwijs, naast de dagelijkse gesprekken op informele basis. Binnenkort volgt het overleg met het platform medezeggenschap in de BVE, inmiddels zijn de andere betrokkenen ook voor dat overleg uitgenodigd. Hij heeft moeite met een ongedeelde zeggenschap maar zal de optie van het keuzemodel nog bespreken. Een nadeel zou zijn dat er vertraging zou optreden. Nadere informatie volgt zo snel mogelijk. In de BVE-sector werkt het ongedeelde model niet, zoals blijkt uit alle adviezen, en aan het keuzemodel kleven de nodige bezwaren. Zijn keuze hangt mede af van de inbreng van de Kamer en het veld.

Nadere gedachtewisseling

De heer **Eski** (CDA) vraagt of de staatssecretaris bereid is de ervaringen met de gedeelde medezeggenschap in het wetenschappelijke onderwijs mee te nemen in het overleg, en die toe te lichten in de brief. Ook de vragen in het veld over het keuzemodel moeten worden gewogen in de beslissing. De WMS biedt voldoende ruimte voor apart overleg en waarom zou dat niet van toepassing op de BVE-instellingen zijn?

Mevrouw **Kraneveldt** (LPF) wacht de uitwerkingsnotitie van de minister met spanning af, vooral op de punten van de flexibiliteit en de geschillencommissie. Wat betreft de faciliteiten voor de ouders is meer geld nodig, een minimum zou helpen.

Mevrouw **Roefs** (PvdA) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Vergeer** (SP) denkt dat de positie van de deelnemers in de BVE-sector kan worden versterkt. Een gedeeld medezeggenschap zal die positie zwakker maken. Tussen de VMBO-scholen en ROC's zijn steeds meer arrangementen. Wat betekenen de verschillende modellen daarbij?

Mevrouw **Azough** (GroenLinks) is blij met het hoofdlijnen debat en is benieuwd naar de uitwerkingsnotitie. Het denominatieve karakter van de geschillencommissie moet inhoudelijk worden beargumenteerd.

Mevrouw **Lambrechts** (D66) vindt het duidelijk wat de Kamer wil. De minister is te terughoudend bij de flexibiliteit. De faciliteiten voor de ouders en de geschillencommissie behoeven een zelfstandige bekostiging en positie. In de BVE is de positie van de deelnemers ook binnen de WMS te verstevigen.

De **minister** is geen voorstander van meer regelgeving in het kader van een minimumbedrag voor de ouders. Het moet in het statuut worden geregeld. In de uitwerkingsnotitie zal zij beargumenteren waarom is gekozen voor deze vorm van flexibiliteit.

De **staatssecretaris** zal in zijn brief van volgende week de ervaringen in Twente en Tilburg meenemen. Het BVE-veld kiest voor een ongedeeld of gedeeld model en niet voor het keuzemodel, maar de discussie van vandaag zal hij meenemen in het overleg. Inderdaad biedt de WMS ruimte voor apart overleg, maar die keuze moet niet worden opgelegd aan de school. Het gaat hier om de positie van de deelnemers en de medewerkers. De adviezen uit het veld daarover zijn duidelijk.

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Cornielje

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
De Kler